

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Інститут педагогіки НАПН України

Львівський національний університет імені Івана Франка

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЦИФРОВІЙ ШКОЛІ

**Тези доповідей
учасників IV Всеукраїнської (з міжнародною участю)
науково-практичної конференції молодих учених**

11-12 травня 2022 року

**ДО 300-річчя 3 ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ**

м. Харків

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бережна Світлана	доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (Голова оргкомітету);
Пономарьова Наталія	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);
Андрієвська Віра	доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди (секретар оргкомітету);
Боярська-Хоменко Анна	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Василенко Ігор	кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти ЛНУ імені Івана Франка;
Васильєва Дарина	кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, відділ математичної та інформатичної освіти;
Герцюк Дмитро	кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти ЛНУ імені Івана Франка;
Глейзер Наталія	кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри фізики, координатор з наукової роботи фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Джура Наталія	кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри екології ЛНУ імені Івана Франка;
Жерновникова Оксана	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Золотухіна Світлана	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Масич Віталій	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізики ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
Мачинська Наталія	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти ЛНУ імені Івана Франка;
Олефіренко Надія	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
Толок Діана	здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(Протокол № 5 від 18 травня 2022 р.)*

Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі : збірник тез доповідей IV Всеукраїнської (з міжнародною участю) науково-практичної конференції молодих учених (м. Харків, 11-12 травня 2022 року) / [упор.: Пономарьова Н. О., Олефіренко Н. В., Андрієвська В. М.]. Харків, 2022.

Збірник містить матеріали доповідей IV Всеукраїнської (з міжнародною участю) науково-практичної конференції молодих учених з проблем впровадження інноваційних педагогічних технологій в цифровій школі, зокрема такої тематики: перспективи розвитку освіти в цифровому суспільстві, інновації в освіті, інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті, новітні тенденції у природничо-математичній освіті, актуальні проблеми підготовки та професійного розвитку сучасного педагога, академічна доброчесність в цифровому освітньому просторі.

Збірник розрахований на наукових і практичних працівників у галузі освіти, докторантів, аспірантів, магістрів і студентів закладів вищої освіти.

Сіра І.	
<i>Навчання історії математики: методичний аспект .....</i>	259
Сліпенко В.	
<i>До проблеми розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів фізичного виховання в освітньому процесі вищої школи ...</i>	263
Соколова Е., Мамедова І.	
<i>Актуальні проблеми професійного розвитку вчителів географії у сучасних умовах .....</i>	266
Танасійчук Ю.	
<i>Здоров'язбережувальна функція вчителя фізичної культури як пріоритет професійної підготовки .....</i>	269
Толок Д., Сіра І.	
<i>Запровадження компетентісного підходу у процесі вивчення математики шляхом формування предметних і ключових компетентностей .....</i>	272
Л. Туріщева	
<i>Особливості роботи з науковою літературою при написанні кваліфікаційної роботи .....</i>	274
Цуй Лун	
<i>Здоров'язбережувальна компетентність майбутнього учителя фізичної культури .....</i>	276
Шоловій М.-Т.	
<i>Підготовка майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності в умовах змішаного навчання .....</i>	278

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Белименко О., Жерновникова О.	
<i>Шляхи реалізації принципів академічної доброчесності в закладах загальної середньої освіти .....</i>	281
Бехтер А., Ворожбіт-Горбатюк В.	
<i>Академічна доброчесність учнів основної ланки ЗЗСО .....</i>	283
Молоток В., Наливайко О.	
<i>Вплив дистанційної форми навчання на академічну доброчесність серед студентів .....</i>	285
Парахненко В.	
<i>Академічна доброчесність в освітньому середовищі .....</i>	288

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ЛАНКИ ЗЗСО

А. Бехтер

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності
014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

В. Ворожбіт – Горбатюк

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Тема про академічну доброчесність завжди була актуальною і сьогодення не є виключенням. Ми живемо у час технологічного прогресу. У кожного є смартфон, який дає змогу постійно бути проінформованим. Її об'єм настільки великий, що жодна людина за все життя не прочитає всі дані, що є в мережі.

На мій погляд, академічна доброчесність – це етичні правила, яких ми повинні дотримувати при виконання навчальних завдань, написанні індивідуальних робіт. Суть поняття «академічна доброчесність» добре характеризують слова-цінності: чесність, порядність, індивідуальність, справедливість [5].

Дотримання академічної доброчесності учнями основної ланки ЗЗСО передбачає: виконання усіх навчальних завдань самостійно; обов'язкові посилання на джерела інформації за обставин, якщо були використанні ідеї, фото та інші матеріали інших авторів; дотримання законодавства про авторське право і суміжні права; надання правдивої [1;2].

Поняття «академічна доброчесність» було визначено у Законі України «Про освіту» у 2017 р. Здебільшого вчителі відносять проблеми академічної доброчесності у площину закладів вищої освіти. Та в новій редакції Закону України «Про повну загальну середню освіту» зазначено, що кожен учасник освітнього процесу повинен додержуватися академічної доброчесності (частина 1 статті 43 вказаного Закону) [4].

У закладах загальної середньої освіти проявом недотримання вимог академічної доброчесності є непосилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей, у навчальних презентаціях, доповідях, конспектах, часте явище списування під час контрольних та

самостійних робіт. Важливо, щоб вчителі повідомляли учнів, які дії вважаються недоброчесними. Також варто з цієї теми давати корисні інформативні повідомлення.

Варто замислитися, чому учні вдаються до плагіату? На мою думку, що це недостатнє усвідомлення важливості самостійно набутих знань, невпевненість у своїх силах, страх отримати погану оцінку тощо.

Серед корисних практик, які допомагають сформувати в учнів академічну доброчесність, можна виділити такі. Проекція уважного погляду з екрану чи навіть фото обличчя учителя із суворо зосередженим виразом. Ще один прийом запобігти списуванню у класі: дозволити учням користуватися усіма можливими матеріалами, але за умови дотримання тиші. Цей прийом вчить медіаграмотності і, водночас, спонукає учителя до креативу. Адже ж варто придумати цікаві нестандартні завдання, які не допоможе розв'язати GOOGLE [3].

З власного досвіду можу зазначити, що мене стимулювало до самостійного виконання завдань у школі це те, що деякі вчителі робили повний аналіз виконаної мною роботи. Наприклад, при написанні твору я висловлювала свої думки і демонструвала свою обізнаність з теми. Вчитель завжди це відмічала, не знижувала оцінки, а допомагала відкоригувати виконану роботу. Тому не лише я, а й інші учні розуміли, що учитель цінує творчість і самостійність.

Важливим засобом підтримки академічної доброчесності у школі є авторитет самого учителя, його приклад доброчесності. Тоді й учні будуть уважними і послідовними.

Підсумовуючи, зазначу, що академічна доброчесність у школі – це можливість учням показати цінність самостійного опанування навчальним предметом, умова психологічного комфорту і корисна життєва практика. Адже досвід навчальної діяльності, сформований у школі, ми проносимо через все життя. Виконана учнем робота, що має 100% унікальності, показує не лише рівень сумління, а й зацікавленість предметом.

Література:

1. Академічна доброчесність залежить від усіх учасників освітнього процесу. URL: <https://eo.gov.ua/akademichna-dobrochesnist-zalezhyt-vid-usikh-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu/> (дата звернення: 17.02.2022)
2. Моя академічна доброчесність. *Збірник есе здобувачів вищої освіти Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди* [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2021. 51 с.
3. Необычная практика: творческие методы борьбы со списыванием. URL: <https://skillbox.ru/media/education/neobychnaya-praktika-tvorcheskie-metody-borby-so-spisyvaniem/> (дата звернення: 17.02.2022)
4. Про освіту Стаття 42. Академічна доброчесність. URL: https://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/statja-42.htm (дата звернення: 17.02.2022)
5. Що таке академічна доброчесність? URL: <http://aphd.ua/shcho-take-akademichna-dobrochesnist/>

ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ СЕРЕД СТУДЕНТІВ

В. Молоток

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 035.041 (германські мови та літератури (переклад – включно)
перша – англійська)

О. Наливайко

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Останнім часом Заклади вищої освіти зіткнулися з проблемою порушення принципів академічної доброчесності з боку студентів. Нині питання появи плагіату у науковому співтоваристві, зокрема у сфері освіти, стає дедалі актуальнішим, особливо у період переходу здобувачів до дистанційної форми навчання, яка полегшує процес недобросовісного запозичення, привласнення і використання чужих тверджень та використання методів шахрайства. У цьому контексті важливо визначити природу та роль відсутності культури академічної доброчесності в умовах онлайн-навчання [1].

Одним із основних завдань, які потрібно вирішити - це взаємозв'язок дистанційного формату навчання та плагіату безпосередньо в цифровому середовищі. Це дослідження має на меті виявити причини вдавання студентів до плагіату, ставлення здобувачів освіти до використання шахрайства та